

זמן שלא ביטל העכו"ם את האשרה חשיב מיכתת שיעורה, ולא אמרינן פי תקרה(בג).

ז. תקרה שעומדת מאליה היינו שלא נעשית לשם תקרה, יש להסתפק אם אמרינן בה פי תקרה יורד וסותם(כר).

פסוק

ט' ע"א), וכל זאת כתב הירושלמי דעושין לחי מעלי אשרה, א"כ ה"ה פי תקרה נמי אמרינן, אולם לפי דברי התוס' ישנים (שם י"ג ע"ב) דמשמע דהא דמתיר לחי משהו הוא משום דהכי הוה ההלכתא למשה מסיני דברוח אחת סגי בגדור משהו, א"כ אפשר לומר דרק בלחי דהוה האזי משהו סתימא בעלמא מהני אפילו מעלי אשרה, אבל צפי תקרה דאין שם שום סתימא, אלא דלריך לסתום ע"י הלכתא דפי תקרה, אפשר דכיון דהוא מעלי אשרה ליכא בזה חשיבות תקרה לומר בה פי תקרה יורד וסותם.

תוס' 1234567

(בג) דעת רבינו תם (בתוס' סוכה ל"א ע"ב ד"ה אשרה) וכן הרמ"א (סי' תקפ"ו סעיף ג') הביא דעה זו, אולם צסי' תרמ"ט סעיף ג' השמיט הגהתו ורמזה ברמז. ועיין במשנה ברורה (סי' תקפ"ו אות י"ח) דלעיין דינא קי"ל כדעה ראשונה שהוא סברת רוב הפוסקים, דע"ז של עכו"ם אפילו בלא נתבטלה כלל כשר בדיעבד. וממילא לענין פי תקרה אמרינן בכהאי גונא יורד וסותם.

(בד) משנה ברורה צבאור הלכה (סי' שס"ג סעיף ט"ו ד"ה פסולה) מסתפק בזה עיי"ש. ולכאורה ל"ע דהא התוס' (שבת ל"ט ע"ב ד"ה זרק) גזי זרק דף על גזי יתדות, כתבו דחשיב רשות היחיד תחת הדף מטעם דאמרינן "פי תקרת הדף" יורד וסותם ע"כ. והא התם לא קמכון בזריקתו לשווא הדף לתקרה, ומ"מ אמרינן יורד וסותם. וכן ל"ע מהא דכתב המהרש"א (שבת ל"ח ע"א ע"ד התוס' ד"ה הניחא) לפרש קושית התוס' שהקשו וז"ל: וא"ת מנלן דילפינן

מיהו לפי מה שהצאנו לעיל (חלק א' פרק כ"ה אות ד') מהירושלמי (עירובין פרק ג' הלכה א') דלחי של עלי אשרה מתיר המצוי משום דמ"מ נסתם המצוי, וכתב שם צ"ק דמי לא מודה בזורק מרשות הרבים לבית עכו"ם אף שהוא אסור בהנאה ועומד לישרף שהוא חייב משום מכניס מרשות הרבים לרשות היחיד וה"ה בלחי כן ע"כ. ולפי זה מה שכתב רש"י הנ"ל הטעם דבלחי לא אמרינן מיכתת משום דלית בו שיעור, י"ל דזה אינו אלא טעם אמאי לא אמרינן כתותי מיכתת לדין תיקון לחי שתקנו חכמים היינו לענין היכר דבעינן במצוי, אבל צדינא דאורייתא במחילת לחי, לא לריך להאי טעמא דמ"מ נסתם המצוי, חשיב רשות היחיד כסברת הירושלמי. והנה התוס' (עירובין פ' ע"ב ד"ה קורה) הקשו אמאי לחי של אשרה כשר הא לחי צעי שיעור ומאי שנא מקורה, ותמה הש"ק דמה קושיא די"ל דלחי שהוא משום מחילה והרי נסתם המצוי, משא"כ קורה דהוא משום היכר צעי שיעור, וכל העומד לישרף כשרוף דמי ולא חשיב היכרא ע"כ. (לכאורה ל"ע בדבריו דמאי שנא קורה מלחי, דכי היכא דבלחי כשר משום דמ"מ נסתם המצוי, הכי נמי גזי קורה נימא דמ"מ איכא היכרא) משמע מדבריו דנקט בדעת הירושלמי דאם היה קורה משום מחילה מתרת את המצוי אפילו מעלי אשרה כמו בלחי משום דהרי נסתם המצוי, וא"כ ה"ה צפי תקרה דהוא משום מחילה אמרינן פי תקרה אפילו מעלי אשרה.

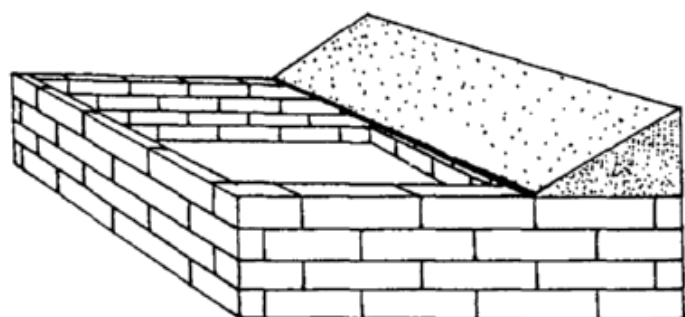
מיהו אפשר לומר דזה דוקא אם נימא דהא דלחי משהו הוה מחילה, הוא משום דרואין כאילו הלחי נמשך על כל הרוח כדעת הריטב"א (עירובין

וסותם לשווא רשות היחיד תחת העגלות. ואולי יש לומר דמן התורה לא צעי כונה, אלא מדרבנן לענין טלטול מסתפק הצאור הלכה אם צעי כונה לשם תקרה.

אמנם עיין לעיל (אות י' ד"ה וראיתי) מהגהות אורחות חיים מהגאון מספינקא (סי' שס"ג אות י"ז), דמשמע דס"ל דגם בשלא נעשית לשם כך חשיב מחילה גם לענין טלטול מדרבנן עיי"ש.

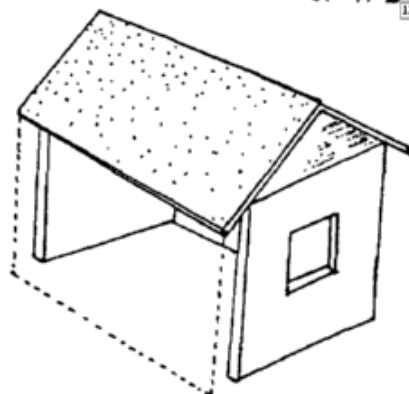
ממה שאינה מקורה נילף מן המקורה שבו ויהא מעציר ד' אמות צרשות הרצים מקורה חייב עכ"ל. וכתב המהרש"א שנראה מדבריהם דלא קשיא להו אלא למ"ד דהקרשים כלין והולכין עד כאנצט, דאפשר דלמ"ד דלמעלה נמי עוביין אמה ליכא למילף ממקורה שהיה שם "דהא אמרינן פי תקרה יורד וסותם מכל ד", וא"כ הוה תחת המקורה רשות היחיד עכ"ד. והא התם לא נתכונו להניח הקרשים על העגלה לצורך תקרה, ומכל מקום אמרינן פי תקרה יורד

ציור ב

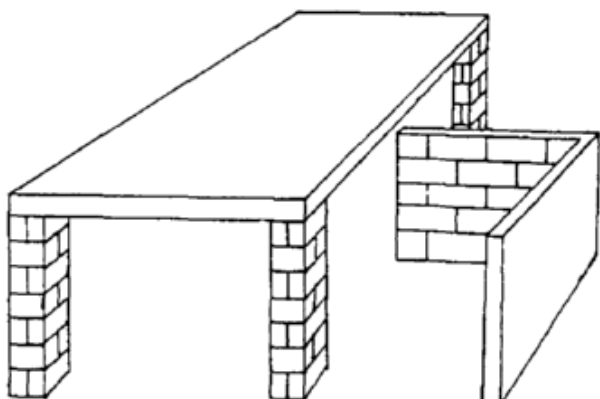

קרפף בית ג' סאין
וקירה בית סאה

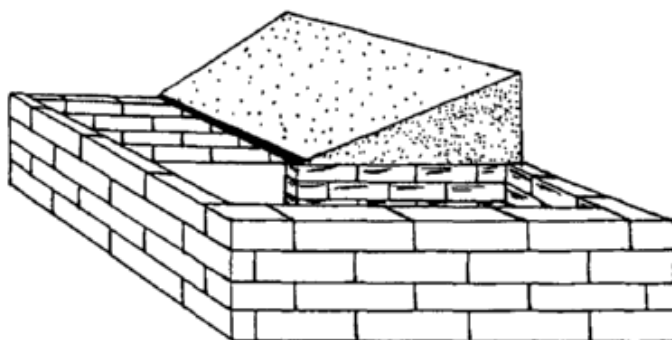
ציור א

ציור ד

ציור ג

קרפף בית ג' סאין והוסיף
מחיצה תוך הקרפף וקירה על גביו
ונשאר בית סאתיים בלא קירו